

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 września 2016 r. Sąd Rejonowy S. – P. i Zachód w S. oddalił powództwo W. C. przeciwko P. C., T. C., K. C. o uznanie, że Z. C. jest niegodny dziedziczenia po M. C.. Sąd zasądził też od powoda na rzecz każdego pozwanego po 1.217złoty tytułem kosztów procesu;

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie solidarnie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wedle norm przepisanych. E. wniósł o uchylenie tego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała odrzuceniu.

Apelacja, jak każde pismo procesowe, podlega opłacie, albowiem w myśl art. 126² § 1 k.p.c., sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata.

Powód, zgłaszając wraz z wywiedzioną apelacją wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych odsunął w czasie obowiązków uiszczenia opłaty i uzależnił go od decyzji sądu, zgodnie z treścią przepisu art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 300 tj.; dalej: u.k.s.c.)

Opłata od apelacji, z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, wskazana w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 10 stycznia 2017r., wynosiła 3.750 złotych (zgodnie z art. 13 ust. 1 u.k.s.c. 5 % z kwoty 75.000 zł).

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty od apelacji ponad kwotę 2.500 złotych i oddalił wniosek w pozostałej części. Treść sentencji jest jasna. Dodatkowo w uzasadnieniu postanowienia sąd wprost wskazał, iż powód ma zapłacić 2500 złotych opłaty od apelacji. Zwolniony zaś został z pozostałej części opłaty.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez powoda. Sąd Okręgowy w Szczecinie (II Cz 339/17), postanowieniem z dnia 09 marca 2017 r. oddalił zażalenie powoda. Postanowienie to zostało doręczone pełnomocnikowi powoda dnia 15 marca 2017r. (k. 251).

Przepis art. 112 ust. 2 u.k.s.c.) stanowi, że w przypadku, gdy strona zgłosiła wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych przed upływem terminu do opłacenia pisma (w tym apelacji), a wniosek ten został prawomocnie oddalony, to przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma w trybie art. 130 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 130 § 1 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c., w sytuacji nieuiszczenia opłaty od apelacji, przewodniczący wzywa stronę do jej opłacenia w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji. Zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przepisu ustępu 2 nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia, a gdy postanowienie zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany termin, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie, a jeżeli postanowienie sądu drugiej instancji zostało wydane na posiedzeniu jawnym - od dnia jego ogłoszenia.

W świetle przepisu art. 112 ust. 3 u.k.s.c. tygodniowy termin do uiszczenia części opłaty od apelacji - 2500 złotych biegł od dnia doręczenia pełnomocnikowi powoda odpisu postanowienia o oddaleniu zażalenia. Doręczenie nastąpiło

w środę, dnia 15 marca 2017r. Tygodniowy termin do opłacenia skargi upływał z dniem, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu, to jest w środę, dnia 22 marca 2018r. (art. 165 § 1 k.p.c. w związku z art. 112 k.c.).

Opłata od apelacji w wysokości 2.500 złotych została uiszczona w dwóch transzach po 1.250 złotych każda, przy czym pierwszą wpłacono dnia 21 marca 2017 r. (k. 267), a drugą dopiero dnia 6 kwietnia 2017 r. (k. 268). O ile pierwsza część opłaty została uiszczona w terminie, o tyle druga część po upływie przepisanego terminu. Przez pismo nienależycie opłacone należy rozumieć zarówno przypadek nieopłacenia w ogóle apelacji w terminie, jak i opłacenia jej w wysokości niższej niż należna. (por. postanowienie SN z dnia 23 kwietnia 2008 r., III CZ 14/08 i uchwała SN z dnia 22 listopada 2006 r., III CZP 83/06).

Ustawodawca polecił w art. 370 k.p.c. odrzucić nieopłaconą w terminie apelację. To polecenie skierowane jest zarówno do sądu pierwszej instancji jak i za sprawą art. 373 k.p.c. do sądu drugiej instancji.

Nadmienić wypada, iż nietrafnie Sąd I instancji przyjął, a czym zdaje się pełnomocnik powoda zasugerował, że sąd po oddaleniu zawartego w apelacji wniosku o zwolnienie od opłaty od apelacji winien wezwać pełnomocnika strony do uiszczenia opłaty od apelacji przed jej odrzuceniem. Obowiązek ten jest bowiem przewidziany jedynie w art. 112 ust. 2 u.k.s.c., a zgodnie z art. 112 ust. 3 u.k.s.c. przepisu tego nie stosuje się, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia zostało wniesione przez zawodowego pełnomocnika. W takim przypadku, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został prawomocnie oddalony przez sąd drugiej instancji, tygodniowy termin do opłacenia apelacji biegnie od dnia doręczenia pełnomocnikowi odpisu postanowienia o odmowie zwolnienia od kosztów. Art. 112 ust. 3 u.k.s.c. wykluczył możliwość zastosowania w tym wypadku art. 130 § 1 k.p.c., i wyłączył obowiązek wezwania strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika do realizacji obowiązku opłacenia pisma, zatem pełnomocnik obowiązany był uiścić opłatę w zakreślonym w art. 112 ust. 3 u.k.s.c. terminie (por. postanowienia SN z dnia 18 maja 2017 r. III CZ 30/16, LEX nr 2310094 i z dnia 16 kwietnia 2014 r. (V CZ 21/14, Legalis nr 1002409). Jak wskazuje się przy tym w orzecznictwie, błędne wezwanie przez sąd pełnomocnika strony do wniesienia opłaty od apelacji, mimo braku ustawowego uregulowania w tym względzie, jest bezskuteczne i nie powoduje przedłużenia terminu do uiszczenia opłaty od apelacji, który winien być także w takim wypadku liczony zgodnie z regulacją art. 112 ust. 3 u.k.s.c., nie zaś od dnia doręczenia wezwania do uiszczenia opłaty (por. postanowienie SN z dnia 7 listopada 2013 r., V CZ 50/13, LEX nr 1396495). Okoliczność zatem, iż Sąd I instancji zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 2017 r. wezwał pełnomocnika powoda do uiszczenia 2.500 złotych opłaty od apelacji nie miał znaczenia dla ustalenia terminu, do którego opłata powinna być wniesiona, a ten bezskutecznie upłynął powodowi w dniu 22 marca 2017 r.

Tak argumentując i uznając, iż apelacja podlegała odrzuceniu, gdyż wbrew dyspozycji art. 112 ust. 3 u.k.s.c. powód nie uiścił opłaty od apelacji w terminie tygodniowym od dnia doręczenia jego profesjonalnemu pełnomocnikowi odpisu orzeczenia oddalającego zażalenie Sąd Okręgowy na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1. sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w punkcie 2. sentencji. Wobec odrzucenia apelacji, zasądzono od powoda na rzecz pozwanych tytułem wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego pozwanych w postępowaniu apelacyjnym kwotę 2.700 zł. Z uwagi bowiem na wartość przedmiotu zaskarżenia wysokość tego wynagrodzenia ustalono zgodnie z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

SSO Violetta Osińska SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Tomasz Sobieraj

Sygn. akt II Ca 1360/17

ZARZĄDZENIE

1. odnotować;

2. odpis postanowienia z uzasadnieniem oraz kopią nagrania rozprawy z dnia 27 lutego 2019r. doręczyć pełn. powoda;
3. skierować do wypłaty należności wynikające z punktu od 3-5 postanowienia z dnia 27 lutego 2017r. – z sum budżetowych;
4. akta za 10 dni ew. z zażaleniem;

SSO Mariola Wojtkiewicz